

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1908. SZEPTEMBER 15.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 210. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabászerint

A száguldó guillotine.

— A szikszói automobil-szerencsétlenséghez. —

Kassa, szeptember 14.

Régente a francia nemes felkötötte, vagy leüthette a parasztot, aki az ő birtokán elejtett egy nyulat. Nálunk sokkal többre taksálták ugyanakkor a parasztot. Negyven forintra. A haladó kor eltörölte mindeme borzalmakat. És behozta helyette az automobilt. A régi taksa szerint ma már csak az automobillal szabad gyilkolni. Ez a „jármű“ igazán rászolgált arra, aminek az ujságíró ötlet elkeresztelte: a száguldó guillotine névre.

Igaz, nem annak szánták, de az mégis. Mint közlekedési alkalmatlanságról igen ritkán esik róla szó, mint hóhérlő eszköztől annál többször. Automobil-szerencsétlenség nélkül nincs ujság és nincs nap.

Van belőle nálunk is elég. Szikszó határában, most szombaton történt egy automobil-szerencsétlenség. Szinte sok volna valamennyit elszámolni. Kis gyermekek és tehetetlen agg emberek, urak és parasztok vérében egyaránt mosódik az ördög masinájának a kereke. A vigyázatlan gépi kocsis, vagy a gazdája leszurja az egy-két korona birságot és vigan töftőfföl újabb áldozatok után. Az emberélet ha az ördög masina eszmeg, ma sem drágább, mint a följobbvaló századokban volt. Csakhogy akkor a nemes vehette olcsón, ma a gazdag pusztíthat benne kényére.

Vajjon melyik ország lesz az ebben a gyalázatosan hazug demokrata világban, amelyik megállítja a száguldó nyaktilót? Mert elvégre mégis csak megsokalják azt valahol, hogy ez a pokolbéli szörnyeteg vigan megszárolgassa le az ártatlan polgárokat. S ha megsokalják, bizonyosan tesznek is róla, hogy az ördög masinájának ne embervér legyen a hajtóereje.

Csudálatos dolog az, hogy az emberek eddig is túrtóztették magukat. Igen, hiszen a vasut is katasztrófákkal jár, különösen mostanában — még sincs eszében senkinek a vasutakat beszüntetni. Az automobil gazdagok játékszere és semmi egyéb. Legalább eddig nem egyéb.

Az meg egyenesen bolond beszéd,

hogy mindenki vigyázzon magára, aki utjába kerül a masinának. Hiszen nem is fekszik az elé senki a maga jószántából. De a nagyobb vigyázat annak a kötelessége, aki a gépkocsiban passziózik. Neki semmi egyéb gondja, nem úgy, mint annak a kenyér után loholó jámbor plebejusnak, aki tele van ezer bajjal, gondal. S az automobil-katasztrófák redukálásának az volna ha nem is a

legradikálisabb, de a legkivihetőbb módja, ha a gép gazdáit kényszerítene a vigyázatra. Aki vigyázatlanságból emberekben tett kárt az ördög masinával, attól el kell kobozni a gyilkos gépet s kocsisától elvenni az engedélyt.

Erre az orvosságra mielőbb rá is jönnék majd valahol. Persze nem nálunk, hanem ott, ahol nem dühöng ennyire a demokrácia.

A kassai gyorsvonat katasztrófája.

(Nagy vasuti szerencsétlenség a keleti pályaudvaron. A kassai püspök életveszélyben. — A gyorsvonat összeütközött a személyonattal. — Az áldozatok.)

Kassa közönségét tegnap késő délután és az éj folyamán borzalmas hírek tartották izgalomban. A kassai gyorsvonat katasztrófájáról beszéltek városzerte, mely vasárnap reggel 9 óra után indult s délután két óra után, Budapesten, a keleti pályaudvaron beleszaladt egy üres személyvonatba, s amint terjedtek a hírek, abban a mértékben nőttön-nőtt a szerencsétlenség. Este már 18 halotról és 60-nál több sebesültől beszéltek s az első hírek hatása alatt elterjedt, hogy a kassai püspököt is, aki ezzel a vonattal utazott a kath. nagygyűlésre, katasztrófa érte. Egyik hír szerint a püspök nyomban meghalt, későbbi szerint halálosan megsebesült.

A közönséget módfelett felizgatta, hogy nem volt pozitív adata a szerencsétlenségről s nagy megkönnyebbülés támadt, amikor késő éjjel híre kelt, hogy Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai püspök életveszélyes helyzetéből szerencsésen megmenekült. Az izgalom azonban tovább uralkodott, azok sorában, akiknek hozzátartozói ott voltak a rettenetes gyorsvonaton. A kassai állomástönrőség legjobb akarattal sem tudott bizonyosat mondani, mert ép oly tájékozatlan volt mint a közönség. Valóban felháborító dolog, hogy az államvasutak igazgatósága ilyen esetben nem gondoskodik a közönség megnyugtatójáról. A katasztrófáról, annak kassai hatásáról, a rémhírek terjedéséről tudósítónk a következőket jelenti:

Az indulás.

Vasárnap reggel 9 óra 10 perckor — 20 perc késéssel — indult el Kassáról az 1501. számú gyorsvonat, melynek menetrend szerint délelben, 1 óra 50 perckor kell Budapestre, a központi pályaudvaron berobognia. A gyorsvonat Kassáról 7 kocsival indult, a normálisnál sokkal nagyobb vonatot a sok utasra való tekintettel állították össze. Ezen a vonaton utazott Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai megyés

püspök, Tost Barna szentszéki úlnök kíséretében a fővárosban tartandó országos katolikus nagygyűlésre. Ugyanabban az 1-ső osztályú kocsiiban utazott Békéssy József honvédezerede, kassai dandárparancsnok és neje, valamint Melczér Aladár báró földbirtokos és leánya.

Kassán szállt fel Kozora Endre kánonok, kassai plébános, Eder Gyula festőművész, (Eder polgármester fia.) dr. Timkó Zoltán budapesti kir. ügyész, ifj. Haltenberger Béla kelmefestő gyáros, és édesanyja Haltenberger Béláné, dr. Bán Albin eperjesi ügyvéd.

Forró-Encsen felszállt Timkó Jordán forrói plébános, Jakabfalvi Gyula gagybátori földbirtokos és neje, Hedry Lőrinc kassai táblabíró leánya. A püspök a postakocsi után következő 1-ső osztályú kupékban tartózkodott, melynek első fülkéje üres volt, míg a többi megnevezett utasok, az ezt követő kupékban helyezkedtek el.

Az első rémhírek.

A késő délutáni órákban terjedt el a hír, hogy a kassai gyorsvonatot, Budapesten, a Központi pályaudvaron katasztrófa érte. Az első rémhírek szerint, a vonatösszeütközés következtében 4 kocsi összerongcsolódott, számos utas meghalt és megsebesült, köztük Fischer-Colbrie Ágost dr. püspök is halálát lelte a vonaton. Ez a borzasztó hír mély megdöbbenést keltett városzerte.

Tudósítónk azonnal a kassai állomás forgalmi irodájához fordult felvilágosítás végett, de ott még semmit se tudtak a katasztrófáról. Fodor ügyeletes forgalmi tiszt a közönség megnyugtatója végett érintkezésbe lépett a hatvani állomással, de ott se tudtak részletekkel szolgálni, ellenben megerősítették a hírt, hogy a kassai gyorsvonat a központi pályaudvaron nekiszaladt egy kifelé tölt üres személyvonatnak.

Hatvan megerősítette ama hírt is, hogy emberéletben is kár esett. Közben egyre nagyobb nyugtalansággal tárgyalták Kassán a szerencsétlenséget. Nyolc órakor már 16 halott és 60 sebesültől beszélt a hír. Kis idő múlva ezzel teljesen homlokegyenest

azt beszéltek, hogy *nincs halottja a katasztrófának, csupán a mozdony és vonatvezető, továbbá a mozgó posta szolgálattevő postatisztje sebesült meg könnyebben.* Az ellenkező és teljesen megbízhatatlan hírek természetesen az aggodalmaskodó közönség izalmát csak növelték. Tudósítónk megkísérelte, hogy a budapesti főnökségtől kapjon hírt, de az ottan uralkodó nagy hirzavarban törekvése meghiúsult.

Késő este személyesen érdeklődött a katasztrófa részletei iránt a pályaudvaron Berczelly Jenő v. b. t. t. táblai elnök, aki elmondta, hogy *egy a püspöki udvarhoz érkezett távirat szerint, a vonatösszeütközés valóban megtörtént, de a katasztrófából Fischer-Colbrie Agost dr. kassai püspök szerencsésen megmenekült.* Telefonon érdeklődött a szerencsétlenség iránt Szalay László főispán is, de az állomásfőnökség, a rendelkezésére álló ellenőrizhetetlen hírekön kívül mást nem mondhatott.

Mit tudnak Miskolcon?

Valamivel 9 óra után érkezett meg a miskolci vonat. A vonat kísérő személyzetétől vélték valamit megtudni, abban a hiedelemben, hogy a miskolci üzletvezetőség bizonyára kapott távirati értesítést. De a katasztrófa részleteiről ők is csak annyit tudtak, amennyi Kassán is elterjedt.

A szerencsétlenség.

Ma reggel érkezett meg a katasztrófáról az első adatokra támaszkodó híradás. Egy szemtanu, aki a kassai gyorsvonaton utazott, így adja elő a szerencsétlenséget:

Félórai késéssel robogott be a kassai gyorsvonat *Gödöllőre*, ahonnan fokozott sebességgel folytatta útját Budapest felé. A rendező pályaudvaron túl Rákos és Kőbánya állomásokon a központi pályaudvar nagycsarnokától, (ahol a kiszállás és beszállás történik) *mintegy félkilométernyire a gyorsvonat mozdonya erős vészjelzést adott.* A mozdony gőzsipja felriasztotta az utasokat, akik már a kiszálláshoz készülődtek. Egyszerre a vonat menetében lassúság állott be, úgy hogy az utasok egyensúlyt veszítettek. *Zádori mozdonyvezető ellengőzt adott, mert ugyanazon a sínparon, az indóház csarnokából visszafelé egy üres személyvonatot tolatlak, mely egyenesen a gyorsvonat útjában állott.* Egyszerre irtózatossá csattanás, törés, zuzás, csörömpölés, fűlsiketítő zaj támadt, bezúzódtak az ablakok, s a vonat *egy isszonyú lökést kapott, melytől az utasok meginogtak, egymásra estek s a sok podgyász lezuhant a polcokról.* Rettenő pánik fogta el az utasokat. *A gyorsvonat belefuródott a mozgó személyvonatba.* A személyvonat utolsó, harmadik osztályu kocsija felszaladt a kassai gyorsvonat mozdonyára, s ott ágaskodott az égnék, a többi kocsi a sineken keresztül kifordulva fekiüdtek.

Keresztbe fordult a sineken a kassai gyorsvonat szolgálati kocsija, melyben a mozgóposta és a vonatvezető tartózkodott. Az utána következő I-ső osztályu kocsi, — melyben a kassai püspök és Békéssy dandárparancsnok, annak felesége, Melzer báró és leánya utazott — *kisiklott a sinekből, az első fülke, melyben szerencsére senki sem volt, összezúzódott.* A kassai utasok szerencsére sérülést nem szenvedtek. *Megsebesült azonban Zádonyi mozdonyvezető, a fűtő, Zala vonatvezető, a mozgóposta tisztje, aki Miskolcon szállt fel.* A pályát teljesen elzárták a felborult kocsik. A budapesti állomásfőnökség részéről azonnal kivonult egy segítő csapat, mentők jöttek, akik a sebesülteket bekötötték s elszállították. Az utasok közül sokan üdvözölték a püspököt

szerencsés megmenekülése alkalmából. Az utasok az indóházig gyalog folytatták az utat.

Imádkozzatok.

Este érkezett meg a kassai püspök távirata, melyben tudatja udvarával, hogy Isten kegyelméből megmenekült s felhívja a papságot, hogy mondjon hálaírást Istenhez, hogy az életveszedelemtől megóvta. Még az éj folyamán Fischer-Colbrie Agost dr. püspök címére több távirat ment, mely a megmenekülés feletti örömeik ad kifejezést.

A katasztrófa oka.

A kassai gyorsvonat katasztrófáját *hibás váltóállítás okozta.* A vonat olyan sínparra robogott, melyen nemrég egy személyvonat szaladt az állomásra. Ha valamivel hamarabb robbog be, akkor az összeütközés közvetlenül az indóház nagy csarnokában történik. A vizsgálat azonnal megindult.

Késnek a vonatok.

A kassai gyorsvonat összeütközése szétromcsolta a személyvonat több vagonját, szétzúzódott a kassai gyors mozgópostája és a kalauzkocsi, megsérült a mozdony s több személykocsi. A romok eltakarításán sok munkás dolgozik, a pálya azonban még nem szabad. A vonatok nagy késéssel indulnak a központi pályaudvarról. Az éjjel 10 óra 45 perckor indulandó budapesti gyors, reggel 4 óra helyett, két órai késéssel 6 órakor, az este 8 óra 40 perckor indulandó budapesti személyvonat reggel 5 óra helyett három órai késéssel 8 órakor érkezett Kassára. Később a ma reggel 7 órakor induló budapesti gyorsvonat is, s déli 11 óra 40 perc helyett, délután 3 órakor érkezett meg.

Legujabb.

— A vizsgálat eredménye. —

A Napló fővárosi tudósítója, a kassai gyorsvonat katasztrófájáról ma délután 3 órakor, a befejezett vizsgálat alapján, a következő hiteles jelentést telefonálja:

Budapest, szept. 14.

A Kassáról vasárnap reggel 9 órakor Budapest felé induló 1501. sz. gyorsvonatnak *annyi beszálló utasa volt, hogy a gyorsvonat, mely rendes körülmények között 1 óra 55 perckor Budapesten van, tegnap még 2 óra 20 perckor csak Kőbányáról jelezte érkezését.*

A gyorsvonatot Zádori Bertalan mozdonyvezető, Holl Márton fűtő és Zala Mór vonatvezető vezették.

A keleti pályaudvaron a 11. és 12. sz. vasúti szelvények között, ez alatt, amikor a gyorsvonat a legnagyobb sebességgel halad, a 312. sz. tolatóvonat dolgozott három podgyászszállító kocsival. A vonatot Pallai József mozdonyvezető és L. Kovács János fűtő vezették.

A tolatóvonat rendben elvégezte munkáját és *minthogy nem kapott jelt a pályatest elhagyására, a sineken vesztegelt, még pedig épen egy éles kanyarulathoz.*

Eközben a kanyarulathoz érkezett a gyorsvonat. Zádori mozdonyvezető *csak az utolsó pillanatban látta meg az ott veszteglő tolató vonatot, de fékezni már nem tudott.*

Ekkor állott be a katasztrófa. A gyorsvonat *mozdonya nekiszaladt a tolató vonatnak, rászaladt a mozdonyra és az első két kocsi podgyász szállítás zuzta, míg a harmadik kocsi sértetlen maradt. A gyorsvonat podgyász szállító kocsija és postakocsija keresztbe fordult. A többi kocsi szerencsére semmi bajuk sem történt, ez okozta, hogy a zsufoolásig megtelt vasut utasai megmenekültek az összeütközés borzalmaitól.*

Az utasok között természetesen nagy pánik ütött ki, majd hozzáálltak a mentéshez, Zala Mór vonatvezető, Holl Márton fűtő, L. Kovács János fűtő, Pallai József mozdonyvezető, Kindl Márton, Halmay József postások és Hajdu postaszolga súlyos sebeket szenvedtek.

Telefonértesítésre a mentők két kocsival érkeztek a helyszínére és a sebesülteket a Rökus-kórházba szállították.

Az utasok közül csak egy lelkész szenvedett könnyebb sérülést. Sebet egy utazó orvos kötötte be. *A lelkész nevét nem tudják, mert nyomában eltűnt onnan.*

A vizsgálatot a katasztrófa ügyében már befejezték és megállapították, hogy a *felelősség Szendeffy Elemér forgalmi hivatalnokot terheli.*

A Felvidéki Ujság rendkívüli kiadásában közölt két halottról szóló hír — Kacska!

HIREK.

— A király „bucsubeszéde.“ Egyes lapok azt a szenzációt közölték, hogy a király a most készülő nagy katonai gyakorlatok alatt beszédet intéz a hadsereghez és ebben bejelenti a katonai ügyektől való visszavonulását. Sőt némelyik ujság már arra is célzást tett, hogy az agg uralkodó lemond a trónról s csöndes visszavonulásban tölti el életének hatralévő napjait. A „bucsubeszédek“ híre nagy feltűnést keltett politikai és katonai körökben. Ez a képtelen hír kihívta Fejérváry Géza báró darabont-testőrkapitány véleményét is. Fejérváry ezeket mondta erről a kalandos dologról:

— Az a hír, mintha Ő felsége a hadgyakorlatok alkalmával bucsubeszédet akarna intézni a hadsereghez, merő képtelenség. Az uralkodó, mint legfőbb hadur, nem vonulhat vissza a hadsereg intenzív vezetésétől s nem is teszi. Minden egyéb mese. Ha közzölni valója van a katonáival, azt hadiparancsban tudatja, de nem szónokol. Aki ennek az ellenkezőjét kitalálta, az — enyhén szólva — teljesen tájékozatlan.

— Ki akar a királyhoz menni? A hivatalos lap mai számában ezt a hírt közli: Ő felsége Budapesten folyó hó 21-től kezdve általános kihallgatásokat fog adni, melyekre leendő előjegyzés végett naponként délután 9 órától délután 1 óráig lehet a kabinetirodában (kir. várpalota) jelentkezni.

— A bankkartzel és a vidéki városok. Megirtuk, hogy Arad város közgyűlése érellyes határozatban foglalt állást a fővárosi pénzintézetek kartelje ellen. A P. N. ma a következőket írja: Ezt a határozatot öröm-

Kassai Jelzálogbank r.-t.

ajánlja a betörés- és tűzmentes
páncélszobájában elhelyezett

safe deposit szekrényeit

a nyári idényre elutazó közönségnek érték-
tárgyak elhelyezésére.

Egy szekrény ára három óra hat kor.
Rövidebb időre megállapodás szerint.

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. Megyeház.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán**
40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezen túl összes áruimat

szigorúan betartott szabott árak

mellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesz-
nek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű
férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel,
melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szeren-
csém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mé r t é k utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszöve-
tekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel
FELDMANN HERMAN.

ELSŐ KASSAI

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és
házasági ügyekben az összes világrészekből.
Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb discrétióval
intéztetnek el.

Murányi József.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22½, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Venice: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest. (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély,
parkkal, sarokház és épít-
kezési telkek előnyös fel-
tétel mellett eladók. ::
Bővebbet Dr. SZAUBER
és Dr. HERCZ ügyvé-
dek irodájában Fő-u. 29.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Szatócscok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth L.-u. 16. (Bejárt a Füzekes-utcaéról.)

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.
Cim a kiadóhivatalban.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.